ถนอมจิตต์ รื่นเริง. (2550). พัฒนาการการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2489 – 2549. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ประวัติศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวิตรี พิสณุพงศ์.

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงพัฒนาการการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2489 – 2549 ว่าเกิดขึ้นจากปัจจัยใดและมีพัฒนาการมาอย่างไร ตลอดจนผลการดำเนินงานการ ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการศึกษาพบว่า พัฒนาการการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการเกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัย ภายใน คือ ที่ตั้ง เส้นทางคมนาคมที่สะดวก และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และจากปัจจัย ภายนอก คือ การสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยการท่องเที่ยวในจังหวัด สมุทรปราการเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เมื่อครั้งเสด็จแห่พระ บรมสารีริกธาตุและพระปิฏกธรรมมาบรรจุที่องค์พระสมุทรเจดีย์และจัดงานสมโภชขึ้น เมื่อ พ.ศ.2371 ซึ่งในระยะแรกแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง เป็นต้นมา ต่อมารัฐบาลได้บรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ประวัติศาสตร์ แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520 – 2524) เป็นฉบับแรก แต่จังหวัดสมุทรปราการยังไม่เริ่มดำเนินการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง จนต่อมาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) จังหวัดสมุทรปราการเริ่มจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล คือ การจัดงาน แสดง แสง สี เสียง มหัศจรรย์เมืองปากน้ำขึ้น เมื่อ พ.ศ.2541 จังหวัดสมุทรปราการจึงเป็นที่รู้จักมากขึ้น ของนักท่องเที่ยว จนกระทั่งถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) จังหวัดสมุทรปราการได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ทั้งยังได้ ร่วมกลุ่มการท่องเที่ยว เรียกว่า กลุ่มเบญจบูรพาสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย 5 จังหวัดคือ จังหวัด สมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว โดย ้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นและสร้างรายได้ จังหวัดสมุทรปราการยังได้จัดสร้างและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและ ให้กับจังหวัดอีกทางหนึ่ง จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อรองรับและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

Tanomchit Ruenroeng. (2007). *The Development of Tourism in Samutprakan Province,*1946 -2006. Master 's Project, M.Ed. (History). Bangkok: Graduate School,

Srinakharinwirot University, Project Advisor: Asst. Prof. Sawitri Pisnupong

This paper focuses on the development of tourism in Samutprakan province, 1946 – 2006. It talks about the factors that created tourism and its development in many aspects, including the administration of tourism in the province.

It is found that the tourism industry of Samutprakan started to develop from two domestic factors which were its location on convenient transportation routes and its various tourism resources. There were also outside factors that contributed to the development. These were the supports from both the government and private sectors. Tourism in Samutprakan started during King Rama III when he went to the parade of Buddha relics and the Tripitaka to Phra Samutchedi and its celebration in 1828. In the beginning, the touristy places in the province were mostly historical. Later on, the first tourism development plan was placed in the 4th National Economic and Social Development Plan (1977 - 1981); however, the province did not start developing their tourism seriously then yet. Not until the 8th National Economic and Social Development Plan (1997 - 2001) did the province start to respond to the government's policy by holding Light and Sound Amazing Paknam Show in 1998. During the 9th National Economic and Social Development Plan (2002 - 2006), Samutprakan had their own policy to promote the tourism industry. They also established a tourism group called Benja Burapa Suwannabhumi. This group consists of 5 provinces: Samutprakan, Chacheongsao, Nakhon Nayok, Prachin Buri and Sra kaew. These provinces tie their touristy places together to draw more tourists into the region and hence increase their revenues. Samutprakan has also built and improved their infrastructures and created many projects to accommodate a larger number of tourists and promote the growing tourism industry in the future.